

kod ucznia

KURATORIUM
OŚWIATY
W KRAKOWIE

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
W ROKU SZKOLNYM 2010/2011
Etap szkolny – 6 października 2010
Temat: „A droga wiedzie w przód i w przód”**

zadanie	1	2	3a	3b	4	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	6	7	8.1	8.2	9
punktacja	4	4	1	1	4	3	1	1	1	1	1	2	5	3	1	3
punkty przyznane																

10	11a	11b	11c	12	13	14	15	16	17.1	17.2	17.3	17.4	17.5	17.6
2	2	2	2	2	3	2	5	3	1	1	1	1	1	1

18.1	18.2	18.3	18.4	18.5	18.6	18.7	18.8	suma
5	1	1	1	2	3	1	2	80

czytelne podpisy sprawdzających

miejsce na kartę z danymi ucznia

Drogi Gimnazjalisto!

1. Test składa się z **18 zadań**. Jeśli stwierdzisz braki w swoim arkuszu, zgłoś je Komisji Konkursowej.
2. Na rozwiązanie testu masz **120 minut**. 15 minut przed upływem czasu Komisja poinformuje Cię o tym fakcie.
3. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać maksymalnie **80 punktów**.
4. Odpowiedzi zostaną ocenione, jeśli zajmą co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.
5. Pracuj spokojnie. Przeczytaj uważnie załączone teksty oraz wszystkie polecenia.
6. Odpowiedzi wpisuj długopisem lub piórem w wyznaczonych miejscach testu. Praca napisana ołówkiem nie będzie sprawdzana.
7. Odpowiedzi formułuj zgodnie z normą językową – poprawność językowo-stylistyczna będzie sprawdzana również w zadaniach krótkiej odpowiedzi.
8. Nie cytuj, jeśli nie jesteś o to proszony.
9. Nie używaj korektora, błędną odpowiedź po prostu przekreśl.

Życzymy Ci powodzenia!
Organizatorzy konkursu

Przed Tobą zestaw zadań związanych z lekturami konkursowymi. Była w nich mowa o bohaterach drogi i przygodach, które podczas niej przeżywają. Najpierw jednak przeczytaj uważnie wiersz Leopolda Staffa „Odys”. Potraktuj go jako motyw przewodni całego testu. Przedostatnie zadanie będzie dotyczyło odbioru właśnie tego wiersza.

Leopold Staff

Odys

Niech cię nie niepokoją
Cierpienia twe i błędy.
Wszędy są drogi proste,
Lecz i manowce są wszędy.

O to chodzi jedynie,
By naprzód wciąż iść śmiało,
Bo zawsze się dochodzi
Gdzie indziej, niż się chciało.

Zostanie kamień z napisem:
Tu leży taki a taki,
Każdy z nas jest Odysem,
Co wraca do swej Itaki.

Leopold Staff, *Wybór poezji*, BN I/181, Warszawa-Wrocław-Kraków 1985.

„O to chodzi jedynie, / by naprzód wciąż iść śmiało”

1. (0-4) **Podaj po jednej przyczynie**, dla której bohaterowie **wyruszają w drogę**.

Jazon – _____

książę Kaspian – _____

Rycypisk – _____

syn marnotrawny – _____

2. (0-4) Bohaterowie wyruszają z rozmaitych domów. Miejsca te posiadają jednak pewne wspólne cechy. **Opisz mityczną przestrzeń domu, wskazując jej cztery różne cechy**.

3. (0-2) Za pomocą **rzeczowników zapisz nazwy trzech różnych uczuć**, których doświadcza ojciec, bohater „Przypowieści o synu marnotrawnym”, w momencie, gdy syn opuszcza dom.

„Wszędy są drogi proste, / lecz i manowce są wszędy”

4. (0-4) Podczas drogi bohaterowie spotykają różne postacie. Na podstawie przytoczonych niżej fragmentów **rozpoznaj ich imiona lub nazwy**.

a) „Straszne były losy tych mieszkanek wyspy. Oto przed kilkunastu laty ściągnęły one na siebie gniew Afrodyty i za karę bogini odwróciła od nich serca ich mężów; miast miłości nienawiść i wstręt wzbudziła ona w mężczyznach do własnych żon i kochanek.”

b) „Przy świetle księżycy zabłysły oczy [...] i krucze jej włosy jak węże ogniste drżały iskrami jaskrawych skrzeń. Długą chwilę stał Jazon przed kapłanką i słowa dziękczynne zamarły mu na wargach na widok jej nadludzkiej piękności.”

c) „[...] przypominały do złudzenia grzyby, tyle że niezwyklej rozmiarów: trzonki mogły mieć z metr wysokości, tyle samo miały też średnice kapeluszy. Kiedy przyjrzała im się uważnie, zauważyła, że trzonki nie wyrastały ze środka kapeluszy, ale jakoś z boku, co sprawiało wrażenie, jakby grzyby miały się za chwilę przewrócić. Przy każdej nóżce leżało też na trawie coś dziwnego, coś w rodzaju małego tobołka.”

d) „Wstał i poszedł za nieznajomą. Wkrótce ogarnął ich gaj, gdzie pośród srebrnych topól ciemne cyprysy podnosiły w górę swój kształt strzelisty. Za gajem ukazały się łąki, całe w kwiatkach, szumiące potokami, które je przerzynały. W najpiękniejszym miejscu stał dom, raczej grotka, wykuta w skale. [...] Dobroczytna pani [...] Mieszkała sama na tej małej wysepce Oigii [...].”

5. (0-8) Odyseusz na dworze króla Alkinoosa opowiadał o swoich przygodach, między innymi o dwukrotnym spotkaniu z Eolem. **Streść historię** spotkań na Eolii.

6. (0-2) Przygód Odyseusza nie można odczytywać tylko dosłownie. **Podaj po jednym przenośnym znaczeniu następujących elementów.**

lotos – _____

syrena – _____

7. (0-5) Historie mitycznych bohaterów przetrwały do dziś w **związkach frazeologicznych. Objasnij znaczenie** podanych niżej.

znaleźć się między Scyllą a Charybdą – _____

praca Penelopy – _____

złote runo – _____

syn marnotrawny – _____

odyseja – _____

8. (0-4) Większość podróży trwała długo i miała pełen zaskakujących wydarzeń przebieg. Odwołując się do przeczytanych lektur, **podaj trzy konkretne przykłady sytuacji**, w których los ma wpływ na życie bohaterów.

9. (0-3) W tekście ballady „Trzech Budrysów” Adama Mickiewicza pojawia się wiele **obco brzmiących** dziś słów. **Objasnij znaczenia** wypisanych niżej.

Lachy – _____

Teutony – _____

dziengi – _____

Budrys – _____

10. (0-1) **Wymień** dwa **elementy baśniowe** zastosowane w balladzie Mickiewicza „Trzech Budrysów”.

11. (0-6) Na podstawie podanego zdarzenia **rozpoznaj bohatera** (imię, tytuł utworu, autor) oraz **napisz, czego** dzięki tej przygodzie **dowiedział się o sobie**.

nazwa zdarzenia / przygoda	imię bohatera	autor i tytuł utworu	wiedza o sobie, którą zdobył dzięki przygodzie
a) podjadanie świnom pokarmu			
b) założenie złotej bransolety na rękę			
c) wyprawa z Olgierdem na Ruś po sobole futra, srebrzyste materiały, pieniądze			

„Bo zawsze się dochodzi / Gdzie indziej, niż się chciało”

12. (0-2) Odwołując się zarówno do treści, jak i budowy tekstu, **udowodnij**, że biblijna historia o synu marnotrawnym **jest przypowieścią**.

13. (0-3) **Objaśnij znaczenia symboliczne** elementów pojawiających się w tekście przypowieści.

pocałunek – _____

pierścień – _____

uczta – _____

14. (0-2) **Podaj dwa różne powody zachowania starszego syna** (bohatera biblijnej przypowieści) w momencie powrotu jego brata do domu.

15. (0-5) Na obrazie Rembrandta obecne są ważne dla przypowieści **znaki**. **Objaśnij znaczenie** wymienionych niżej.

czerwona szata ojca – _____

ułożenie rąk ojca – _____

różne dłonie ojca – _____

ogolona głowa syna – _____

opuszczone powieki – _____

16. (0-3) **Sformułuj cel**, który chcieli osiągnąć bohaterowie wskazani niżej.

Odyseusz – _____

trzeci syn Budrysa – _____

Łucja – _____

17. (0-6) Dokonaj analizy wiersza Leopolda Staffa „Odys”. W kontekście przeczytanych lektur i wykonanych zadań **scharakteryzuj pojęcie „droga”, postawę**, jaką propaguje podmiot liryczny oraz **zinterpretuj sens ostatniej zwrotki** wiersza.

18. (0-16) Wyobraź sobie, że jesteś jednym z uczestników podróży „Wędrowca do Świtu”. W imieniu przygotuj **kartkę z dziennika podróży**, opisując szczegółowo **przygodę jednego dnia**. Pamiętaj o indywidualizacji języka bohatera-narratora.

/Twoja praca nie może być krótsza niż strona A4./

Kartkę redaguję jako _____

A series of 30 horizontal lines for writing.

